

er f. eks. almindeligt, at der skal udbetales et nærmere angivet beløb til personer inden for stifterens familie eller til ansatte og lignende i en periode eller for de pågældendes livstid. Udvalget finder ikke, at rentenydelse bør være til hinder for registrering, idet rentenydelser ofte vil være udtryk for et ønske fra stifterens side om samtidig med oprettelsen af en fond at tilgodese nærmere angivne personer. Alternativet ville være en testamentarisk bestemmelse om, at der efter stifterens død udlægges en kapital som tilhørende hans bo, således at kapitalen skulle henstå til rentenydelse for de pågældende, og således at dødsboet efter rentenydelsens ophør skulle genoptages og kapitalen udlægges til fonden.

En sådan disposition er upraktisk, da den forudsætter, at stifterens dødsbo behandles flere gange, eventuelt med mange års mellemrum. Det må ud fra samfundsmæssige hensyn foretrækkes, at stifterens bo afsluttes endeligt ved hans død.

Udvalgets overvejelser på dette punkt er herefter resulteret i forslaget om, at rentenydelser og andre særlige rettigheder udtrykkeligt skal angives i fundatsen.

Reglerne i § 5, stk. 1, tilsigter alene at angive minimumskravene til fundatsen, og i det omfang yderligere bestemmelser ikke strider mod lovgivningens almindelige regler, kan de i overensstemmelse med stifterens ønske, eller i det omfang det i øvrigt findes hensigtsmæssigt, optages i fundatsen. Der kan f. eks. være tale om fundatsbestemmelser om revision. Sådanne bestemmelser er gyldige, medmindre de strider mod udkastets §§ 20 og 21.

Efter udvalgets mening er det ønskeligt, at alle centrale spørgsmål udtrykkeligt reguleres i fundatsen. Dette skyldes hensynet til stifteren og det formål, der skal tilgodeses gennem fondens virksomhed. En omhyggeligt udformet fundats virker tillige som et arbejdsgrundlag for ledelsen og letter samfundets mulighed for tilsyn med fonden.

De samme hensyn har ført til udvalgets forslag til § 5, stk. 3, hvorefter de almindelige retningslinier vedrørende varetagelsen af fondens formål og overskudsanvendelse, som bestyrelsen måtte fastsætte, skal indsendes til fondsregisteret. De dokumenter, der skal indsendes, er bestyrelsesbeslutninger om fondens virke, som kunne være optaget i fundatsen. Bestemmelsen forudsætter ikke, at besty-

relsen i alle tilfælde indsender f. eks. en forretningsorden eller et bestyrelsesprotokollat om sin praksis.

Såfremt fondsregisteret finder, at de supplerende retningslinier strider mod fundatsen, bør sagen forelægges fondsmyndigheden. Fondsmyndigheden kan også tage spørgsmålet op af egen drift, efter klage eller i forbindelse med den årlige gennemgang af regnskabet.

Endelig indeholder § 5, stk. 2, en ordensforskrift om, at dokumenter, hvortil der henvises i fundatsen, men hvis hovedindhold ikke er gengivet i denne, skal vedhæftes fundatsen.

Til § 6

En af gyldighedsbetingelserne for, at der foreligger en fond, er, at der i stiftelsesgrundlaget er optaget et eller flere nærmere angivne formål, som fonden skal tilgodese. Der findes i dag kun få begrænsninger i de formål, en fond kan tjene. Formålet må ikke stride mod lov eller ærbarhed eller åbenbart være uden mening, smh. princippet i arvelovens § 54, hvorefter en testamentarisk bestemmelse, der går ud på en anvendelse eller tilintetgørelse af efterladenskaberne, som åbenbart savner fornuftig mening, er ugyldig, ligesom det må antages, at fonde med formålsbestemmelser, der er umulige at opfylde, ikke gyldigt kan stiftes.

Bestemmelsen i § 6 er en lovfæstelse af den almindelige grundsætning om, at formålet ikke må stride mod lov og ærbarhed. En tilsvarende regel gælder for aftaler, jfr. Danske Lov 5-1-2.

Som eksempler på *lovmæssige* hindringer kan nævnes, at en fond ikke kan stiftes med det formål at begå eller understøtte lovovertrædelser. Tilsvarende gælder, at en virksomhed, som efter loven alene kan drives som personlig virksomhed, f. eks. advokatvirksomhed, ikke kan drives i fondsform. Fondens formål må endvidere ikke stride mod fideikommisslovgivningen, jfr. nærmere udvalgets bemærkninger til § 7.

Begrebet »*ærbarhed*« er en retlig standard. Begrebet er ikke altid sammenfaldende med den almindelige opfattelse i samfundet af, hvad der er etisk eller uetisk handlemåde. Et formål vil kun være i strid med ærbarhed, hvis det er i klar modstrid med almindelige